

Učiteljski fakultet u Rijeci

Sveučilišna avenija 6

Katedra za interdisciplinarne i prirodne znanosti

**PROGRAM RADA KATEDRE ZA INTERDISCIPLINARNE I PRIRODNE
ZNANOSTI ZA MANDATNO RAZDOBLJE 2024.-2027. GODINE**

prof. dr. sc. Marinko Lazzarich
šef Katedre za interdisciplinarne i prirodne znanosti
Učiteljski fakultet u Rijeci
Rijeka, 29. travnja 2024.

**Program rada Katedre za interdisciplinarne i prirodne znanosti u razdoblju od
2024. do 2027. godine**

Sadržaj

<i>Uvod</i>	3.
<i>Sastav Katedre za interdisciplinarne i prirodne znanosti</i>	4.
<i>Obveze i zadaće šefa Katedre</i>	6.
<i>Program rada Katedre za interdisciplinarne i prirodne znanosti</i>	7.
<i>Završne odredbe</i>	12.

UVOD

Jedan od važnih strateških ciljeva Učiteljskoga fakulteta u Rijeci postizanje je sinergije kvalitetne nastave i znanstvenih istraživanja. Učiteljski fakultet kao znanstvena institucija teži ostvarivanju visoke razine znanstvene izvrsnosti i priznatosti. Osim nastavne dimenzije koja se provodi izvođenjem sveučilišnih studijskih programa u području primarnoga odgoja i obrazovanja te ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja, djelatnosti Učiteljskoga fakulteta u znanstvenoj domeni uključuju izradu znanstvenih i stručnih projekata, organiziranje domaćih i međunarodnih znanstvenih i stručnih skupova te izdavačku djelatnost za potrebe obavljanja znanstvenoga rada. Fakultet je jedna od najmlađih sastavnica Sveučilišta u Rijeci i kao takav ima mogućnost razvoja i napredovanja, kako u nastavnome tako i u znanstvenomu području.

Važne ustrojbene jedinice Fakulteta jesu katedre. *Prema Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Učiteljskog fakulteta u Rijeci* katedre su utemeljene radi obavljanja znanstvenoga, umjetničkoga i stručnoga rada na Fakultetu, sukladno *Statutu Učiteljskoga fakulteta u Rijeci*. Katedre sačinjavaju nastavnici i suradnici izabrani na radna mjesta u odgovarajućem znanstvenom ili umjetničkom području i polju. Na Učiteljskome fakultetu djeluju tri katedre: Katedra za društvene znanosti, Katedra za humanističke znanosti i umjetnička područja te Katedra za interdisciplinarne i prirodne znanosti. Katedre usko surađuju sa stručnim vijećima za nastavu, osnovanim s ciljem praćenja i unaprjeđivanja nastavne djelatnosti na pojedinom studiju. Članovi katedre ujedno su i članovi stručnih vijeća za nastavu ukoliko su uključeni u izvođenje nastave u djelokrugu stručnog vijeća.

Katedra za interdisciplinarne i prirodne znanosti (u nastavku Katedra), stoga, sudjeluje u izvođenju i organiziranju znanstvenoga rada koji se održava na postojećim studijskim programima. Osnivačka sjednica Katedre održana je 21. veljače 2024. godine, a Fakultetsko vijeće potvrdilo je sastav i šefa Katedre na sjednici održanoj istoga dana, 21. veljače 2024. godine.

Glavni je zadatak Katedre briga o važnim aspektima interdisciplinarnoga područja znanosti i umjetnosti te područja prirodnih znanosti. Među zadacima Katedre valja izdvojiti sljedeće: predlaganje kriterija za izbor znanstveno-nastavnoga osoblja predškolskoga i osnovnoškolskoga odgoja i obrazovanja na fakultetu,

poticanje i organiziranje poslijediplomskih specijalističkih i doktorskih studija iz interdisciplinarnoga područja i područja prirodnih znanosti, interdisciplinarne rasprave i druge zajedničke aktivnosti s predstavnicima supstratnih znanosti (matične znanosti/umjetnosti), poticanje znanstvenih istraživanja (projekata) iz interdisciplinarnoga područja i područja prirodnih znanosti, poticanje stvaranja didaktičke i znanstvene literature iz navedenih područja, predlaganje plana novih kadrova, obrazovanje svojih članova, predlaganje izbora mentora nastavnicima u suradničkim zvanjima te praćenje i analiziranje rezultata znanstvenoga rada članova Katedre. Katedra predlaže studijske posjete članova Katedre i Fakulteta visokoškolskim institucijama koje bi mogle pomoći i inspirirati njihov znanstveni i stručni rad. Katedra prati i komunicira potrebe za poboljšanjem materijalnih preduvjeta za znanstveni rad članova Katedre dekanu i prodekanici za znanost.

U suradnji s upravom Fakulteta Katedra prati i kadrovska pitanja. Prema Članku 18. *Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Učiteljskog fakulteta u Rijeci* „Katedre na osnovu potreba izvedbe nastave i nastavnoga opterećenja na studijima te potreba obavljanja znanstvenoga i stručnoga rada predlažu zapošljavanje nastavnika i suradnika na pojedino radno mjesto.“ Svakako valja promišljati o kadrovskom osnaživanju područja prirodnih znanosti.

Radom ove ustrojbene jedinice koordinira šef katedre koji se izabire u skladu sa Statutom Fakulteta.

Sastav Katedre za interdisciplinarne i prirodne znanosti

Katedru čine nastavnici i suradnici Fakulteta izabrani na radna mjesta u odgovarajućem znanstvenom ili umjetničkom području i polju. Sukladno Članku 13. *Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Učiteljskog fakulteta u Rijeci* nastavne obveze kao i obveze u odnosu na znanstveni rad u katedrama obavljaju: nastavnici izabrani na znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna radna mjesta docenta, izvanrednog profesora, redovitog profesora i redovitog profesora u trajnom izboru, zatim nastavnici izabrani na nastavna radna mjesta predavača i višega predavača, kao i suradnici izabrani na suradnička radna mjesta asistenta i višeg asistenta.

Članovi Katedre nastavnici su, znanstvenici i suradnici koji izvode nastavu i obavljaju znanstveno-istraživački rad iz predmeta koji su u sastavu Katedre, stoga su i članovi Stručnoga vijeća za Učiteljski studij i Stručnoga vijeća za Rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Važno je naglasiti kako uz predstavnike iz područja prirodnih znanosti Katedra okuplja sve nastavnike koji u svome znanstveno-nastavnome radu objedinjavaju dva znanstvena polja, bez obzira u kojem su znanstveno/umjetničko-nastavnome ili suradničnome zvanju. Riječ je o znanstvenicima i asistentima iz područja prirodnih znanosti (matematika) te interdisciplinarnih znanosti i umjetnosti (filologija, likovna kultura, pedagogija, povijest).

Članovi Katedre za interdisciplinarne i prirodne znanosti

izv. prof. dr. sc. Zlata Tomljenović

doc. dr. sc. Anita Rončević

dr. sc. Neva Slani, viša predavačica

Sanja Vranić, predavačica

Akvilina Čamber Tambolaš, asistentica

Tena Pejčić, asistentica

red. prof. dr. sc. Marinko Lazzarich

Članovi Katedre znanstveno se i profesionalno bave teorijskim i empirijskim istraživačkim područjima interdisciplinarnih znanosti i umjetnosti te prirodnih znanosti. Polaznicima Učiteljskoga studija i studija Rani i predškolski odgoj i obrazovanje omogućuju stjecanje znanja i vještina kao kvalitetnoga polazišta za izučavanje pojava i procesa u suvremenome odgoju i obrazovanju. Studijski programi iz područja odgojiteljskih i nastavničkih studija omogućavaju stjecanje potrebnih znanja i profesionalno osposobljavanje za poslove u pedagoškom javnom sektoru te obrazovanje stručnjaka koji djeluju u djelatnostima odgoja i obrazovanja.

Obveze i zadaće šefa Katedre

Obveza je Katedre provođenje i usklađivanje znanstvene djelatnosti na studiju, briga o unaprjeđenju svih oblika znanstvene djelatnosti, o izboru i unaprjeđenju nastavnih i znanstvenih kadrova i svim drugim pitanjima važnim za odvijanje znanstvene djelatnosti. Šef katedre rukovodi radom katedre.

Šef Katedre za interdisciplinarne i prirodne znanosti: red. prof. dr. sc. Marinko Lazzarich.

Od obveza i zadaća voditelja katedri valja izdvojiti organizaciju rada ustrojbene jedinice, poduzimanje inicijative za rješavanje problema katedre, predlaganje Fakultetskome vijeću pokretanje izbora u znanstveno-nastavna, znanstvena, nastavna i suradnička zvanja i na odgovarajuća radna mjesta, predlaganje oblika i dinamike stručnoga usavršavanja i napredovanja nastavnika i suradnika na katedri te koordiniranje rada unutar katedre. Prema *Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Učiteljskog fakulteta u Rijeci* šef katedre predlaže program rada katedre.

Djelokrug rada šefa Katedre za interdisciplinarne i prirodne znanosti je sljedeći:

- predstavlja Katedru i rukovodi njenim radom;
- saziva i predsjedava sastancima Katedre;
- izrađuje program rada za mandatno razdoblje;
- podnosi Fakultetskom vijeću izvješće o radu Katedre za svaku akademsku godinu;
- objedinjuje potrebe katedre za nabavom;
- obavlja i druge poslove koji proizlaze iz djelokruga rada katedre.

U slučaju nenazočnosti ili spriječenosti šefa Katedre zamjenjuje njegov zamjenik/ica. Šef Katedre odgovara za svoj rad Fakultetskom vijeću i dekanu.

Program rada Katedre za interdisciplinarne i prirodne znanosti

Kada je riječ o aktivnostima u Katedri, poslovi nastavnika na znanstveno-nastavnim i umjetničko-nastavnim radnim mjestima odnose se na poslove institucijskoga doprinosa (rad u fakultetskim tijelima, popularizacija znanosti i umjetnosti te administrativni poslovi povezani sa znanošću).

Strategija razvoja Učiteljskoga fakulteta u Rijeci 2023.-2027. važan je dokument prema kojem se ova visokoškolska institucija oslanja na *Strategiju Sveučilišta u Rijeci 2021.- 2025.* kao metodološki okvir u kojemu se ostvaruje sveukupnost djelovanja svih sastavnica Sveučilišta. Program rada Katedre sukladan je programskim smjernicama toga sveučilišnoga dokumenta, ali prvenstveno je određen Člankom 6. *Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Učiteljskog fakulteta u Rijeci*, u kojem su navedene osnovne aktivnosti katedri:

- organizacija znanstvenoga, umjetničkoga i stručnoga rada;
- praćenje i planiranje kadrovskih potreba te izbora na viša radna mjesta, odnosno reizbora nastavnika i suradnika katedre;
- evidentiranje i praćenje znanstvenoga, umjetničkoga, nastavnoga i stručnoga usavršavanja nastavnika i suradnika na katedri;
- suradnja sa stručnim vijećima za nastavu na razvijanju novih nastavnih predmeta na prijedlozima studijskih programa te uvođenju novih predmeta na postojećim studijskim programima, kao i aktivnostima povezanim s izvođenjem i unaprjeđivanjem kvalitete nastave na studijskim programima;
- planiranje, prijavljivanje i realiziranje znanstvenih, umjetničkih i stručnih projekata;
- iniciranje i organiziranje domaćih i međunarodnih znanstvenih i stručnih skupova;
- izrada prijedloga programa cjeloživotnog obrazovanja i stručnog usavršavanja;
- izrada znanstvenih i stručnih elaborata, studija, analiza, recenzija i ekspertiza;

- poticanje interdisciplinarnoga pristupa u organizaciji i izvedbi znanstvene, umjetničke i inovacijske djelatnosti;
- razmjena znanstvenoga i stručnoga znanja s dionicima iz sustava odgoja i obrazovanja, gospodarstva i civilnoga društva.

Strateški program znanstvenih istraživanja za razdoblje od 2023. do 2027. UFRI-ja temeljni je dokument za definiranje prioriternih ciljeva i planiranje aktivnosti Katedre u narednome periodu. Učiteljski fakultet u Rijeci svoju znanstvenu perspektivu gradi u interdisciplinarnome području znanosti, polju obrazovnih znanosti, stoga je u programu Katedre u prvom planu razvoj istraživačke, znanstvene i umjetničke djelatnosti na Fakultetu. Upravo po heterogenosti istraživačkoga kadra ovoga fakultetskoga tijela očituje se znanstveno-istraživački karakter riječke visokoškolske ustanove.

Sukladno s djelokrugom rada ustrojbene jedinice Program rada Katedre za interdisciplinarnu i prirodnu znanost u mandatnome razdoblju 2024.-2027. obuhvatit će sljedeće odrednice:

a) Istraživanje i znanstveni rad/ umjetničko stvaralaštvo

Prijedlogom programa rada Katedre nastoji se potaknuti članove na aktivno sudjelovanje u provedbi projekata financiranih iz kompetitivnih izvora, što je u skladu s interdisciplinarnim istraživanjem i razvojem. Interdisciplinarni istraživačko-razvojni projekti trebali bi uključiti i dionike iz zajednice. Istovremeno valja promišljati o financiranju istraživanja, privlačiti financiranje projekata u svrhu transfera znanja. Članovi Katedre poticat će se na preuzimanje inicijative, da budu voditelji/ice kompetitivnih projekata.

U mandatnome razdoblju raspravljat će se i prikupljati konstruktivni prijedlozi o znanstvenome radu i profesionalnome napredovanju članova Katedre, planiranju i izradi znanstvenih i stručnih elaborata, studija i ekspertiza. Posebno će se promišljati o modalitetima osnaživanja institucijskih kapaciteta unutar lokalne zajednice, što predmnijeva suradnju i povezivanje s radom stručnih vijeća, ostalih katedri, Laboratorijem za učenje i poučavanje te Centrom za istraživanje djetinjstva.

Delegiranjem članice Katedre u Odbor za osiguravanje i unapređivanje kvalitete članovi Katedre bit će pravovremeno obavješteni o zaključcima sa sastanaka Odbora

te potaknuti na konstruktivne rasprave o bitnim odrednicama unaprjeđivanja kvalitete visokoškolske nastave.

Povećanje broja aktivnih mentora/ica uključenih u doktorske studije jedna je od strateških odrednica Fakulteta. Važno je privlačiti poslijedoktorande, otvarati nova poslijedoktorska radna mjesta koja se financiraju iz kompetitivnih ili drugih projekata te vlastitim sredstvima.

Nikako ne treba zanemariti integraciju koncepata održivoga razvoja u istraživanju, stoga je programom Katedre predviđeno razmatranje o oblicima podrške i poticanja integracije aspekata održivog razvoja u okviru istraživanja.

b) Interdisciplinarnost

Ključne aktivnosti Katedre u mandatnom razdoblju bit će usmjerene na konstruktivno i interdisciplinarno povezivanje različitih znanstvenih istraživačkih tema prikazanih u *Strateškome programu znanstvenih istraživanja za razdoblje od 2023. do 2027.*

Interdisciplinarnost je naznačena u samom nazivu Katedre, ali ona je i prepoznatljiva odrednica Učiteljskoga fakulteta. Prijedlogom programa rada Katedre interdisciplinarnost nastoji se realizirati na dvjema razinama: interdisciplinarni karakter studijskih programa, ponajprije, omogućuje prožimanje znanstvenoga rada s pedagoškom praksom, što pruža mogućnost suradničkoga rada i timskog istraživanja u znanstvenome i umjetničkom području. Na drugoj razini programom se nastoji potaknuti (i nastaviti) interdisciplinarno povezivanje različitih područja znanosti i umjetnosti, polja i grana u kojima članovi Katedre ostvaruju svoje znanstvene i stručne aktivnosti. Poticat će se, stoga, aktivnosti povezivanja s članovima drugih katedri pri Fakultetu te umrežavanja s aktivnostima kolega na srodnim institucijama u državi.

Intencija je da se znanstvene aktivnosti Katedre u navedenome razdoblju ostvaruju umrežavanjem i povezivanjem interdisciplinarnih područja znanosti i umjetnosti, uz uvažavanje specifičnosti svakoga područja i aktivnosti znanstvenoga i stručnoga rada članova Katedre.

c) Internacionalizacija i međunarodna suradnja

Zbog interdisciplinarnoga karaktera studijskih programa Učiteljski fakultet posjeduje određene prednosti u području internacionalizacije koje valja i dalje

razvijati. Programom rada nastojat će se poticati odlazna mobilnost članova Katedre, uključivanjem u Erasmus program mobilnosti nastavnoga osoblja, te aktivnostima u okviru YUFE-mreže. Uključivanje u rad YUFE saveza omogućuje ne samo uspostavljanje kvalitetne suradnje sa studentima polaznicima već i s nastavnicima inozemnih sastavnica. Pritom su osobni kontakti najbolji način uspostavljanja suradnje i umrežavanja među institucijama YUFE mreže.

Raspravljat će se i o dolaznoj mobilnosti znanstvenika i studenata, kao i o povećanju broja kolegija na stranome jeziku, proširivanju suradnje s međunarodnim institucijama, prvenstveno sa srodnim ustanovama u inozemstvu. Osim toga, poticat će se i međunarodne aktivnosti na Fakultetu (konferencije, simpoziji, seminari, ljetne i zimske škole).

d) Publiciranje znanstvenih radova i izdavačka djelatnost

Program rada Katedre predviđa poticanje članova na objavljivanje radova i knjiga iz znanstvenih i umjetničkih područja kojima pripadaju. U tom kontekstu vodit će se briga o povećanju kvalitete objavljenih radova.

Važna aktivnost bit će informiranje i educiranje članova Katedre u području otvorene znanosti. Sustavno će se poticati publiciranje u otvorenome pristupu, i to u tzv. *zlatnom tipu* otvorenoga pristupa (objava radova u časopisima koji su dostupni u otvorenom pristupu) te *zelenom tipu* (arhiviranje odgovarajućih inačica radova u repozitoriju Fakulteta). Osim publiciranja u relevantnim i indeksiranim časopisima članovi će se poticati na objavljivanje monografskih publikacija, znanstvenih i stručnih knjiga te poglavlja u knjigama, organiziranje izložbi, likovno-umjetničkih kataloga izložbi,

kao i recenziranje znanstvenih članaka, zbornika i knjiga te umjetničkih recenzija.

Važno je i uključivanje članova u uredništva znanstvenih časopisa, kao i na pisanje znanstvenih objava i radova u fakultetskom časopisu *Odgojno-obrazovne teme*.

e) Popularizacija znanosti

Značajne aktivnosti Katedre u sljedećem razdoblju uključivat će kontinuirani rad na popularizaciji znanosti, čija je svrha i povećanje vidljivost Fakulteta te suradnja sa zajednicom. Popularizacija znanosti namjerava se ostvarivati uključivanjem članova Katedre u javna događanja i medijski prostor i to na međunarodnoj, nacionalnoj i lokalnoj razini. Članovi Katedre mogu aktivno sudjelovati u organizaciji

javnih prezentacija svojih znanstvenih i stručnih aktivnosti, na promocijama knjiga, organiziranja izložbi, koncerata, javnih i medijskih nastupa. Isto tako, članovi će se poticati na sudjelovanja u javnim programima, organizaciji javnih tribina i okruglih stolova, da se uključe u aktivnosti obilježavanja Dana Učiteljskoga fakulteta i Dana Alumni kluba UFRI-ja. U duhu suvremenih trendova i digitalizacije društva poticat će se aktivnosti promocije znanstvenih i stručnih postignuća putem društvenih mreža.

U rada katedre nastojat će se motivirati članove na organiziranje znanstvenih i stručnih događanja, poticati na predlaganje programa cjeloživotnoga učenja.

Važne aktivnosti odnosit će se na informiranje i educiranje članova Katedre u osiguravanju etičnosti u istraživačko-znanstvenome radu, poštivanju načela akademske čestitosti te uključivanje u aktivnosti pokreta otvorene znanosti. Posebna pozornost bit će usmjerena na unaprjeđivanje studijskih programa i ostvarivanje kvalitetne suradnje sa stručnim vijećima sastavnice.

Ostale djelatnosti i aktivnosti Katedre u narednom razdoblju bit će usklađene sa zahtjevima i potrebama Učiteljskoga fakulteta u Rijeci.

Katedra se sastaje prema potrebi, a najmanje dva puta u semestru. Sastanci Katedre mogu se održavati uživo na Fakultetu ili *online*. Na sastancima Katedre vodi se zapisnik, čiji se primjerak dostavlja dekanu. Katedra odlučuje većinom ukupnoga broja članova katedre.

Završne odredbe

Navedene aktivnosti svakako trebaju biti usklađene sa sustavom osiguravanja kvalitete Učiteljskoga fakulteta, *Standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja* te nacionalnim, sveučilišnim i fakultetskim kriterijima. Članovi Katedre trebaju podržavati politiku kvalitete usmjeravajući svoje resurse u ostvarivanje zacrtanih ciljeva Fakulteta u toj domeni.

Valja naglasiti kako znanstvene informacije i istraživački podaci koji su proizvod znanstvenih aktivnosti financiranih javnim sredstvima trebaju biti dostupni u otvorenom pristupu (*Hrvatska deklaracija o otvorenom pristupu* i *Deklaracija Sveučilišta u Rijeci "Europska otvorena znanost"*). U provedbi Politike otvorene znanosti Sveučilišta u Rijeci sudjeluju dionici znanstvene djelatnosti (znanstveno i nastavno osoblje, suradnici), tako i članovi Katedre za interdisciplinarne i prirodne znanosti.

Riječju, ključne aktivnosti Katedre za interdisciplinarne i prirodne znanosti u mandatnome razdoblju bit će usmjerene na omogućavanje realizacije znanstvenih i stručnih potreba članova Katedre usmjerenih na realizaciju istraživačkih tema, planiranje i prezentaciju znanstveno-istraživačkoga rada.